

nævnte, kan man ikke ordne Sagen paa anden Maade. Jeg tror, at det vil være meget heldigt at have en saadan Bestemmelse, der aabner en Mulighed for, efterhaanden som Befolkningen tiltager i de forskellige Valgkredse, at kunne træffe lignende Bestemmelser der, og jeg ser ikke, at andre end Valgstedets Kommunalbestyrelse virkelig kunde skønne over, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at faa en Bestemmelse i Lighed med Bestemmelsen i § 12 for de større Valgkredses Vedkommende. At Valgstedets Kommunalbestyrelse ikke skulde kunne skønne over Stemningen i Kredsen i det hele, anser jeg dog for lidet sandsynligt. Jeg tror derfor, at man uden Betænkelighed kan give Valgstedets Kommunalbestyrelse og Indenrigsministeren en Bemyndigelse som den, der her er foreslaaet. Hertil skal jeg indskrænke mig.

Svend Høgsbro: Jeg skal ikke følge Indbydelsen fra de ærede Medlemmer for Odense Amts 5te Valgkreds (Lohmann) og Odense Amts 8de Valgkreds (Holm) til at genoptage en Drøftelse af Lovforslaget i sin Almindelighed. Jeg tror, at vi heldigvis nu ere komne saa vidt, at det er overflødigt. Vi have i de tidligere Aar haft Lejlighed til at drøfte denne Sag i dens Grudprincipper saavel som i alle dens Enkeltheder, og jeg kan ikke se rettere, end at denne Lejlighed ogsaa er bleven benyttet. Jeg forstaar derfor ikke ret, hvorledes det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds kan sige, at dette ikke er sket. Det kan være, at enkelte ærede Medlemmer ikke have faaet sagt alt, hvad de paa hvert enkelt Tidspunkt egentlig havde paa Hjerte, og at de mulig kunne have opsat det for længe, saa at den Virkning, som skulde opnaas derved, nu ikke vil komme til Stede; men at der har været Lejlighed til at gøre sin Mening gældende, er i alt Fald klart nok. Og naar nu vi efter den Maade, hvorpaa vi have gjort vor Mening gældende, kunne slaa fast som en Kendsgerning, at Princippet er accepteret af tilstrækkelig mange inden for Lovgivningsmagten, vilde det kun være at spille Tiden nu at genoptage en Drøftelse af Sagen. Naar det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds talte om, at man ikke skulde se hen til, hvad der er gjort i Udlandet, men følge vor egen hjemlige Skik og Brug, kan det jo lyde meget smukt, men jeg tror nu alligevel, at vi nok kunne lære af Udlandet. Jeg vil blot henvise det ærede Medlem til at spørge Sønderjyderne, om de ikke sætte Pris paa

den hemmelige Afstemning, de have til den tyske Rigsdag.

Ja, dette er alt, hvad jeg mener det nødvendigt at sige om Sagen i sin Almindelighed. Hvad Sagens Enkeltheder angaar glædede det mig meget at høre af den højtærede Minister, at han heller ikke nærede nogen Bekymring for, at Sagen skulde strande, fordi vi søge at gøre Hemmeligheden mere effektiv, end vi skønne, den er ifølge det foreliggende Lovforslag. Med Hensyn til den Maade, hvorpaa dette skulde ske, har der jo i Grunden hersket Enstemmighed blandt alle dem, som i Princippet sluttede sig til Lovforslaget, og som overhovedet mene, at det kan gaa an at gøre Forandringer deri, om, at vi maa tilbage til Folketingets gamle Standpunkt, det lukkede Rum. Det er i Virkeligheden Kernen i hele Hemmeligheden. Naar man igen indfører det, saa falde alle Spørgsmaal om, hvorledes Stemmesedlen skal være indrettet, bort, alle de Indvendinger, som det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) gjorde mod de foreliggende Bestemmelser derom, og de Indvendinger, der kunde gøres mod andre Former for de samme Tanker, falde væk. Vi havde i vort tidligere Forslag overhovedet ingen Forskrift for, hvorledes Stemmesedlerne skulde være, og jeg har indtil dette Øjeblik endnu ikke hørt nogen virkelig begrundet Indvending mod vort Forslag paa dette Punkt. Man kan naturligvis gøre Indvendinger mod selve det lukkede Rum. Jeg har jo hørt den ærede Minister referere, hvilke Grunde man i det andet Ting havde anført derimod, jeg tror, at de vare overdrevene, og at det til sidst vil vise sig, at det ikke er saa besværligt, som man tror. Jeg tror f. Eks. ikke, at den Grund, som den ærede Minister anførte, at man vilde spille saa megen Tid derved, vil holde Stik. Der tales om de store Kommuner, men det maa ikke glemmes, at det er jo tilladt i de enkelte Kommuner at dele Valglisterne i saa mange Stykker, man vil, selv de enkelte Bogstaver kunne jo deles, saa der er ikke noget til Hinder for at faa saa mange lukkede Rum, som man vil. Det er jo ikke Meningen, at der kun skal være et i hver Valgkreds, nej. Meningen er, at der skal være et for hvert Valgbord, og ad den Vej vil man sikkert kunne naa, at Afstemningen gaar med lige saa stor Hurtighed, som den gør nu. Men har man det lukkede Rum, saa falder Spørgsmaalet om, hvorledes Stemmesedlerne skulle være, bort, saa kan man overlade til Folk at gøre dem,